

N:o 14.

Ank. till Riksd. kansli den 4 mars 1902, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckta motioner om tull å tydligen brukade och slitna säckar samt om upphäfvande af § 9 mom. 2 tulltaxeunderrättelserna. (1:a A.)

I tre till bevillningsutskottet hänvisade motioner, n:o 16 inom Första Kammaren af herr *G. F. Östberg* och n:o 22 inom samma kammare af herr *G. A. Ekdahl* samt n:o 75 inom Andra Kammaren af herr *J. G. Pettersson* i Södertelje, har förslag framställts,

att Riksdagen måtte besluta, att rubriken »säckar, tydligen brukade och slitna — fria» måtte utgå ur tulltaxan och att dylika säckar må underkastas samma tullsats, som gäller för nya;

samt att § 9 mom. 2 af de vid gällande tulltaxa fogade underrättelser om hvad vid taxans tillämpning iakttagas bör äfvenledes måtte utgå.

Herr Östbergs motivering för nämnda förslag är af följande lydelse:

»Vid såväl 1895 som 1899 års riksdagar har genom motioner i begge kamrarne yrkats, att till skydd för den inhemska juteindustrien tulltaxan måtte så förändras, att samma tull erlägges för begagnade säckar som för nya och att rätten till restitution vid export af i utlandet tillverkad juteväfnad såsom emballage måtte upphävas, men dessa motioner ledde icke till något resultat. Jag vågar dock hoppas, att en förnyad framställning härom nu icke skall kunna tillbakavisas.

På grund af gällande tullfrihet för begagnade säckar hafva allt sedan år 1894 betydliga quantiteter dylika säckar hit importerats, och importen växer alltmera. Härom vittnar följande uppgift om värdet af densamma under de särskilda åren:

1894	134,910	kronor
1895	174,589	»
1896	231,119	»
1897	199,627	»
1898	282,546	»
1899	268,547	»
1900 och de fem första månaderna 1901	365,387	»

Huru stort antal säckar, dessa siffror representera, kan ej bestämmas, då räkning af de importerade säckarna ej behöfver ske, men förmodligen importeraras tullfritt omkring 2 millioner säckar årligen.

Att en så betydlig tullfri import måste i högsta grad minska den svenska juteindustriens afsättning och undergräfvat dess ställning, är uppenbart. På samma sätt kringskäres denna industri derigenom, att en del fabriker, särskildt trämassfabriker, genom rätten till restitution af erlagd tull kunna till emballage använda den oerhördt billiga indiska juteväfven.

De svenska jutefabrikernas ställning har blifvit allt mer bekymmersam. Det är därför nödvändigt, att de undantagsbestämmelser, som för närvarande i så hög grad nedtrycka densamma, undanröjas. Till stöd för ett sådant anspråk kan dessutom med allt skäl framhållas, att öfriga stater, som skydda jutefabrikationen i öfrigt, ej stadgat sådana undantagsbestämmelser som de i svenska tulltaxan förekommande.»

De af herrar Ekdahl och Pettersson väckta motionerna innehålla en mycket vidlyftig, i hufvudsak likalydande motivering, i hvilken till en början redogöres för de vid föregående tillfällen i samma ämnen väckta motioner äfvensom för de skäl, som af bevillningsutskottet då anförts för afstyrkande af sagda motioner. Derefter upptagas till bemötande nämnda skäl, och slutligen följer en redogörelse för den indiska juteproduktionen och de förhållanden, som äro orsaken dertill, att konkurrensen från Indien anses vara så farlig för den inhemska juteproduktionen. I öfrigt tillåter sig utskottet beträffande nämnda motivering hänvisa till motionerna.

Vid behandling af förevarande motioner har utskottet ansett sig böra först uttala sig om yrkandet att borttaga gällande tullfrihet för brukade och slitna säckar. Härvid erinrar utskottet om tulltaxans bestämmelser rörande säckar, enligt hvilka nya, tomma säckar skola tullbehandlas lika med den väfnad, hvaraf de bestå, med tillägg af tio procent, hvaremot säckar, tydligen brukade och slitna, icke äro underkastade någon tullafgift.

Värdet af införseln utaf brukade och slitna säckar under nedanstående år har utgjort

år 1891	123,306	kronor
» 1892	120,963	»
» 1893	263,642	»
» 1894	134,910	»
» 1895	174,589	»
» 1896	231,119	»
» 1897	199,627	»
» 1898	282,546	»
» 1899	268,547	»
» 1900	265,371	»

Förslag om borttagande af gällande tullfrihet för synbart brukade och slitna säckar hafva, såsom af motionärerna erinrats, förevarit vid riksdagarna åren 1895 och 1899, men vid båda dessa tillfällen blifvit af bevillningsutskottet afstyrkta och af Riksdagen afslagna.

Äfven om den tullfria införseln af synbart brukade och slitna säckar måste anses ganska afsevärd — ehuru väl ofvan anförda siffror rörande denna införsel icke kunna sägas utvisa en afgjord och fortgående stegring deraf — torde man dock icke kunna med fog påstå, att införseln af dylika säckar är af den stora betydelse för jutefabrikationen i vårt land, som af motionärerna deråt tillmätts; och icke heller torde enligt utskottets förmenande den föreslagna tullsatsen kunna lända nämnda industri till någon synnerlig hjälp. Deremot skulle motionärernas förslag, om det bifölles, medföra stora olägenheter för en annan vigtig industri, nemligen tillverkingen af konstgjorda gödningsämnen. Begagnade säckar användas nemligen i mycket stor utsträckning till förpackning af gödningsämnen. Af dessa ämnen finnes emellertid ett, nemligen superfosfat, för hvars förvaring erfordras ett särskildt slag af emballage. Denna vara har nemligen egenskapen att starkt angripa de säckar, hvori den är emballerad; och i följd häraf kan en superfosfatsäck i allmänhet icke vidare begagnas, liksom ock till emballage för superfosfat måste användas särskildt grofva, täta och starka säckar, enär säckar af tunnare och lättare väf icke kunna uthärda den starka påkänning, som förorsakas af omlastningar, transport på landsvägar och längre tids förvaring. Enligt hvad utskottet från sakkunnig person inhemtat, måste därför till emballage för superfosfat användas säckar af 1 à 1,2 kilograms vikt. Om nu en sådan säck skulle beläggas med samma tull som den för nya säckar bestämda, komme densamma att fördyras med 11 à 13,2 öre och således, då medelpriset för tullfritt införda begagnade säckar torde kunna anslås till omkring 30 öre för säck, kosta

omkring 41 à 43,2 öre. En ny, här i landet tillverkad säck af motsvarande storlek och tyngd betingar emellertid, likaledes enligt utskottet från sakkunnigt håll meddelad uppgift, ett pris af omkring 67 öre. Det är på grund häraf antagligt, att den föreslagna tullsatsen icke skulle kunna hindra importen af sådana tyngre säckar, som användas till förpackning af superfosfat, utan endast verka till ett förhöjande af superfosfatfabrikationens omkostnader. Det obetydliga skydd, som af denna fabrikation åtnjutes, skulle sålunda, enär tullsatsen för superfosfat utgör 25 öre för 100 kilogram och vigten af en säck superfosfat vanligen uppgår till nämnda siffra, minskas med ungefär hälften. Det synes föga sannolikt, att superfosfatfabrikerna skulle vara i stånd att genom höjning af priset å superfosfat motväga denna förlust; redan nu är nemligen priset på den importerade superfosfaten så lågt, att en höjning af priset på den inhemska varan icke torde kunna ega rum. Och i allt fall vore en dylik höjning för visso icke i jordbrukets intresse. Härjemte torde böra erinras, att andra konstgjorda gödningsämnen än superfosfat äro tullfria och att det därför är af vigt för tillverkningen af dessa, att omkostnaderna hållas vid lägsta möjliga belopp.

Men om sålunda den föreslagna tullsatsen å begagnade säckar redan af det skälet, att densamma skulle lända superfosfatfabrikationen till skada, synes icke böra ifrågakomma, talar mot densamma äfven en annan omständighet, nemligen att den sannolikt icke skulle kunna för juteindustrien medföra någon afsevärd nytta. Såsom ofvan påvisats, skulle importen af begagnade säckar för superfosfatfabrikernas behof icke kunna hindras genom den af motionärerna föreslagna tullsatsen å gamla säckar. Enligt en utskottet tillhandakommen utredning, som utskottet har allt skäl att anse tillförlitlig, torde man kunna med temligen stor säkerhet antaga, att större delen af de begagnade säckar, som införas, just består af sådana, som erfordras för emballering af superfosfat. Med antagande af ofvannämnda medelpris, 30 öre, för hvarje hit till riket importerad begagnad säck skulle nemligen, då värdet af de under år 1900 importerade dylika säckar utgjort 265,371 kronor, antalet under samma år införda säckar hafva uppgått till omkring 900,000 stycken; och då superfosfattillverkningen inom landet under samma år utgjorde ungefär 55,000,000 kilogram eller 550,000 säckar à 100 kilogram, erfordras sålunda för emballering endast af dylik vara öfver hälften af det antal säckar, som importerats. Häraf torde framgå, att sannolikt endast en mindre del af hela införseln utgjorts af sådana lättare och tunnare säckar, hvilka genom tullsatsen skulle utestängas; och i allt fall torde denna del vara i förhållande till jutefabrikernas hela tillverkning af ganska oväsentlig betydelse.

Hvad slutligen beträffar de vådor i sanitärt afseende, som införseln af begagnade säckar anses kunna medföra, torde väl denna fara icke kunna vara större i fråga om säckar än i fråga om åtskilliga andra varor. Utskottet tilltror sig emellertid icke att kunna yttra sig härom, men vill framhålla, att, då, såsom ofvan visats, införsel af dylika säckar icke kan förhindras genom den föreslagna tullsatsen, faran för smitta, om den verkligen förefinnes, icke blefve genom tullens åsättande häfd.

På grund af det anförda hemställer utskottet:

1:o) att ifrågavarande, af herrar Östberg, Ekdahl och Pettersson väckta motioner, såvidt de afse åsättande af tull å begagnade säckar, icke måtte af Riksdagen bifallas.

I nyss omförmälda motioner föreslås, såsom ofvan nämnts, vidare, att § 9 mom. 2 tulltaxeunderrättelserna måtte vardas af Riksdagen upphäfdt. Nämda lagrum är af följande lydelse:

»Då juteväfnad, tillverkad i utlandet, användes till emballage vid utförsel sjöledes från stapelstad till utrikes ort, må för hvarje kilogram af väfnaden restitutionsvis af tullmedlen beviljas 10 öre under iakttagande af de under punkten 1 upptagna bestämmelser; skolandet dock den försäkran om varans ursprung, som det enligt punkten 1 b) åligger tillverkare att vidfoga angifningsinlagan, i det fall, hvarom här är fråga, afgifvas af tillverkaren af den vara, för hvars emballerande juteväfnaden blifvit använd, samt innehålla, att emballaget utgöres af utländsk juteväfnad, för hvilken full införselstull blifvit erlagd, äfvensom uppgift om emballagets vikt; vederbörande tullmyndighet å exportorten förbehållet att, om anledning der-till förekommer, genom störtning och profvägning utröna emballagets vikt. I de sålunda meddelade föreskrifterna må dock generaltullstyrelsen lemna de lättnader, som, utan åsidosättande af nödig kontroll, kunna medgifvas.»

Ifrågavarande stadgande, som tillkommit i ändamål att bereda lättnad för export af svenska tillverkningar, är enligt utskottets åsigt till väsentligt gagn för vår trä- och pappersmasseindustri, näringar af stor vikt och betydelse. Då ett borttagande af denna förmån skulle bereda dessa industrier ökade utgifter, får utskottet hemställa,

2:o) att herrar Östbergs, Ekdahls och Petterssons ifrågavarande motioner, i hvad de afse upphäfvande af

gällande bestämmelser om tullrestitution för juteväfnad, som vid varuutförsel användes till emballage, icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 mars 1902.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

Vid *punkten 1:o*):
af herr *Östberg*; och
af herr *O. A. Ericsson*, mot vissa delar af motiveringen;
samt
vid *punkten 2:o*):
af herrar *Nisser*, *Almström*, *Östberg*, *Lithander* och *Bergendahl*.
